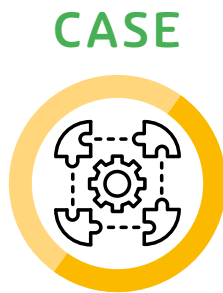

TYÖYHTEISÖPOLKUJA UUSIIN LUKUTAITOIHIN

Käytänteet ja toimintamallit varhaiskasvatuksen arjessa

QR-koodit käytössä

Hyvinkään varhaiskasvatuksessa on otettu uudet käytänteet innokkaasti vastaan.

Aino-Leena Nenonen kertoo, että Hyvinkään varhaiskasvatuksessa uutta tieto- ja viestintäteknologiaa on otettu innokkaasti käyttöön. Hän toimii kaupungissa varhaiskasvatuksen yhteisöllisenä digiopettajana ja hänen työskentelyalueenaan on koko Hyvinkään kunnallinen varhaiskasvatus, johon kuuluu myös esiopetus.

Eriyisen hyviä kokemuksia heillä on QR-koodien eli ruutukoodien käytöstä, joita on yhdistetty erilaiseen toimintaan. QR-koodit ovat mustavalkoisia neliöitä, joihin on koodattu tietoa. Näitä luetaan älylaitteiden kautta niiden lukuominaisuuksien tai erillisten sovellusten avulla.

Hyvinkäällä QR-koodeja on yhdistetty etenkin erilaisiin luonto- ja ulkoilutehtäviin. Esimerkkinä Nenonen kertoo paljon kielellistä tukea tarvitsevien lasten puistoretkestä. Puistoon oli piilotettu lapsille tuttuja kuvia mediasta, ja kuvien kääntöpuolelle oli aseteltu QR-koodeja. Lapset etsivät yhdessä näitä kuvia ja koodeja luonnosta. Kun QR-koodi löytyi, se luettiin tabletilla. Koodin kautta löytyi ohjeita lasten suujumppaan. Tämä harjoitti lasten puheentuottamista ja suumotoriikan taitoja.

Näin toiminnassa toteutui tieto- ja viestintätaitojen kehittäminen, puheentuottamisen harjoittaminen sekä liikkuminen. Se toi myös lapsille onnistumisen kokemuksia. Toiminnassa oli mukana myös ohjeen mukaan toimimista eli ohjelmoinnillisen ajattelun alkua.

QR-koodeja on käytetty muissakin yhteyksissä, ja niillä on tehty monessa ryhmässä esimerkiksi joulukalentereita. Nenosen mukaan niihin on helppo tarttua kasvattajana, sillä ne ovat hyvin monikäyttöisiä. Hänestä on ollut hienoa huomata, miten hyvin koodit toimivat päiväkodin arjessa.

– Aikuiset ovatideoineet uusia tapoja käyttää koodeja. Esimerkiksi lapset voivat piilottaa koodeja ympäristöön.

Viimeisen vuoden aikana varhaiskasvatuksessa on otettu monia uusia käytänteitä käyttöön.

TYÖYHTEISÖPOLKUJA UUSIIN LUKUTAITOIHIN

Kuinka osaamisen kuvaukset tukevat työyhteisölähtöistä kasvatuksen ja opetuksen kehittämistä?

Artikkelisarjan asiantuntijankokoukset ja ammattilaisten esiin nostamat hyvät käytänteet tarjoavat ratkaisuja medialukutaidon, ohjelmointiosaamisen ja tieto- ja viestintäteknologisen osaamisen edistämiseen työyhteisölähtöisesti varhaiskasvatuksesta perusopetukseen.

” Olennaista on myös jakaa hyviä käytänteitä muille. Kun henkilökunta tuntee lapset, toimintaa osataan suunnitella tarpeita vastaavaksi.

– Toiminnassamme on aina pohjalla varhaiskasvatussuunnitelma, ja lähdemme liikkeelle lasten lähtökohdista, Nenonen sanoo.

Digitaalinen osaaminen ja oppiminen voivat lähteä liikkeelle myös valokuvan ottamisesta. Hyvinkäällä lapset ovat harjoitelleet esimerkiksi selfieiden ottamista. Kasvattajat ovat huomanneet, että kuvien onnistumisesta on paljon merkitystä sillä, millainen ohjeistus lapsille annetaan. Esimerkiksi oikeanlaisilla verbeillä on merkitystä oppimistilanteissa.

– Rohkaisen muitakin ennakkoluulottomuuteen ja kokeilemaan uusia asioita. Kyse on siitä, mitä teemme laitteilla. Kun meillä on toiminnassa pedagoginen peruste, pääsemme tosi pitkälle. Aina ei tarvitse olla kyse isoista jutuista, hän sanoo.

Toiminnassa kannattaa hänen mielestään olla avoin ja hyödyntää toisten vahvuuksia. Olennaista on myös jakaa hyviä käytänteitä muille. Kun henkilökunta tuntee lapset, toimintaa osataan suunnitella tarpeita vastaavaksi. Myös lapsilta voi välillä saada ideoita, sillä he voivat katsoa asioita eri tavoin kuin aikuiset.

Nenonen on tehnyt uusista lukutaidoista huoneentaulut tulostettavaksi päiväkotien seinille. Näissä Uudet lukutaidot -kehittämishjelmassa julkaistut hyvän pedagogisen toiminnan kuvaukset on yhdistetty yhteen tiedostoon ja muutettu me-muotoon, jotta ne tuntuisivat vielä läheisemmiltä ja konkreettisemmiltä. Ne ovat myös jaossa avointen oppimateriaalien kirjastossa, [AOE.fi](https://www.aof.fi).

Saara Paatero